

GEOGRAFIJA_3 TEMA

Temos pavadinimas

Geltona – saulė, šviesa, smiltys, smėlis, nepastovumas

Temos santrauka ir pagrindinis tikslas

Ši tema skirta susipažinti skirtingais gamtos reiškinių, vietomis ir ritualais, kurios asocijuojasi su geltona spalva. Atlikdami tyrinėjimus, vaikai mokysis apie Kuršių Neriją ir jos istoriją, apie saulę ir skirtingas Lietuvos vietas, susijusias su saule, susipažins su Lietuvoje esančiais objektais, įtrauktais į UNESCO materialiojo paveldo sąrašą. Tyrinėjimuose esantys klausimai taip pat padės vaikams suprasti Lietuvoje esančių ritualų ir simbolių savitumą bei paskatins juos pagalvoti apie šiuo metu svarbias temas, kaip žmogaus veikla gamtoje ar klimato kaita. Šioje temoje tyrinėjimai kupini vizualinės medžiagos: nuotraukų, video, žemėlapių.

Raktiniai žodžiai

Geltona spalva, Kuršių Nerija, saulė, kryžiai, sutartinės

Svarbūs aspektai

Kalbinis lygmuo ir kiti aspektai, į ką svarbu atkreipti dėmesį	A - pagrindinis - B - tarpinis - C - pažengęs Tyrinėjimas 1 – A/B *(tekstas apie Kuršių Neriją gali būti skaitomas anglų kalba. Video titrai pateikiami anglų kalba.) Tyrinėjimas 2 – A/B Tyrinėjimas 3 – A/B Tyrinėjimas 4 – A/B Tyrinėjimai tinkami/gali būti pritaikomi skirtingoms amžiaus grupėms.
Laikas pasiruošimui ir į ką svarbu atkreipti dėmesį ruošiantis temai	Apie 1 val. Tyrinėjimai gali būti atliekami kita seka, nei pateikta šioje temoje. Platforma leidžia praleisti vieną tyrinėjimą ir vėliau prie jo vėl sugrįžti. Svarbūs žingsniai: <ul style="list-style-type: none">• Užsiregistravimas į edukacinę platformą;• Temos tyrinėjimų peržiūrėjimas ir tyrinėjimų sekos susidėliojimas;• Reikiamų (ar papildomų) priemonių pasirengimas; <i>Siekiant kiekviename tyrinėjime plačiau paanalizuoti tam tikrus aspektus, pateiktą papildomą informaciją ar vaizdus galite peržiūrėti kartu su vaikais arba pasiūlykite vaikams panagrinėti ją dar prieš tyrinėjimus.</i>
Laikas, skirtas temai	Apie 1 val. su įžanga ir temos aptarimu/įsivertinimu tuo atveju, jei vaikai visus keturis tyrinėjimus daro savarankiškai ir vieną po kito. Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba jiems atlikus visus keturis tyrinėjimus: <i>Preliminarus tyrinėjimų laikas (įtraukiant aptarimus po kiekvieno):</i> Tyrinėjimas 1 – iki 20 min.

	<p>Tyrinėjimas 2 – iki 15 min.</p> <p>Tyrinėjimas 3 – iki 15 min.</p> <p>Tyrinėjimas 4 – iki 15 min. *(tuo atveju, jei vaikai klausysis sutartinių ir aktyviai ieškos, kas yra saulėtekis ir saulėlydis, tyrinėjimo atlikimo laikas gali skirtis)</p>
Priemonės, kurias galima naudoti temai	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacinė platforma • Kompiuteriai arba mobilieji telefonai tyrinėjimams atlikti • Papildoma medžiaga/nuorodos, kurią analizuoja besimokantieji
Papildomos nuorodos, kurios padės tyrinėjimus dar labiau praplėsti/pagilinti	<p>3 tyrinėjimui apie sutartines gali būti panaudojama papildoma informacija/ ar rodomi video:</p> <p>Apie sutartines: https://savadas.lnkc.lt/sutartines.html</p> <p>https://youtu.be/8Ec99Ff3UgM - sutartinių pristatymas: legenda apie sutartinių atsiradimą</p> <p>https://youtu.be/iGPO1kcTTlc - sutartines atlieka „Ūtara“</p> <p>https://youtu.be/U_QI90DCWXg - Lyljo Lelijs sutartinė</p> <p>Sutartinės „Turėja liepa“ melodijos motyvai skamba garsiaame projekto „Enigma“ kūrinyje "Beyond the invisible" (išleistas 1996 m.) - https://youtu.be/f8mMWh62XpU</p> <p>Originalių sutartinių ir šiuolakinės muzikos projektų pavyzdžiai Lietuvoje:</p> <p>https://youtu.be/n3SCZwEFO3M - Choras „Liepaitės“ ir Afrikos būgnai</p> <p>https://youtu.be/7fOuSqrq4-M - Fusedmark ir Trys keturiose</p> <p>https://youtu.be/PH6WkbpilHI - Elektroninės sutartinės</p>

Mokymosi scenarijaus eiga:

Dalis	Veiklos aprašymas	Skiriamas laikas
Pradžia	<p>Įženkite į temą pradėdami keliais klausimais ir bendra diskusija vaikų grupėje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ką jums simbolizuoja geltona spalva?</i> - <i>Kaip manote, kokias Lietuvos vietas simbolizuoja geltona spalva? Kodėl?</i> 	5 min.
Pagrindinė dalis ir aptarimas	<p>Atliekami visi tyrinėjimai (seką galite pasirinkti). Jei vaikai visus keturis tyrinėjimus daro savarankiškai, siūlome sekti laiką.</p> <p>Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo, arba atlikus visus tyrinėjimus. Siūlome tyrinėjimų rezultatus aptarti Jums prisijungus prie edukacinės platformos ir multimedijos pagalbos rodant pažymėtus vaikų atsakymus. Galima ties kiekvienu tyrinėjimu plačiau diskutuoti: <i>Kaip manote, kodėl yra/buvo būtent taip? Kuo Kuršių Nerija jums atrodo ypatinga (tyrinėjimai 1 ir 2)? Kodėl į UNESCO materialiojo paveldo sąrašą įtraukti objektai yra tokie svarbūs Lietuvai ir pasauliui (tyrinėjimui 3)? Ar esate</i></p>	55 min.

	<p><i>girdėję sutartines? Ką jos Jums primena (tyrinėjimui 4)? Ar esate kada pagalvoję, kad kryžiai gali simbolizuoti saulę? (tyrinėjimui 4)</i></p> <p><i>Galutiniam aptarimui:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kas atliekant tyrinėjimus tau labiausiai įsiminė ar nustebino?</i> - <i>Ką naujo sužinojai apie tokius reiškinius, kaip saulė ar smėlis?</i> - <i>Kas tau po šių tyrinėjimų Lietuvoje dabar asocijuojasi su geltona spalva?</i> - <i>Kaip manote, ką žmonėms svarbu daryti, kad jų veikla padėtų saugoti gamtos objektus? Kaip žmogus gali prisitaikyti prie klimato krizės?</i> 	
Kaip tęsti tyrinėjimus?	<p>Po 1 tyrinėjimo su vaikais galite paieškoti informacijos ir pasvarstyti/padiskutuoti: <i>Kuo unikali Lietuvos vakarinė dalis? Iliustruok tai savo sukurtu piešiniu, nuotrauka ar video siužetu.</i></p> <p>Po 3 tyrinėjimo su vaikais galite paieškoti informacijos ir pasvarstyti/padiskutuoti: <i>Kuri iš šių Lietuvoje esančių vietovių turi didžiausią tikimybę būti įtraukta į UNESCO paveldo objektų sąrašą?</i></p> <p><i>Kryžių kalnas</i></p> <p><i>Kauno modernizmo statiniai</i></p> <p><i>Trakų istorinis nacionalinis parkas</i></p> <p><i>Pažaislio vienuolynas</i></p> <p><i>Ignalinos ežerynai</i></p> <p><i>Klaipėdos senamiestis</i></p>	Galite pasirinkti laiką

